

معلول به شخصی اطلاق می شود که به علت ایجاد اختلال در سیستم های ارگانیک نتواند مانند سایر افراد جامعه از فرصت های موجود در جامعه استفاده کند . معلولان به اقسام مختلفی از جمله حرکتی ، حسی مانند نابینا و ناشنوا ، کم توان ذهنی ، بیماران روانی مزمن و... تقسیم بندی می شوند .

میجت حمایت از جامعه معلولان آنقدر در کشور جایگاه ویژه ای دارد که در این راستا " قانون جامع حمایت از حقوق معلولان " در ۱۶ اردیبهشت ۸۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید . ولی آنچه که مایه تأسف است این موضوع می باشد که حقوق معلولان در بسیاری از موارد نادیده گرفته می شود .

در ماده ۲ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان آمده است : " کلیه وزارتخانه ها ، سازمانها و موسسات و شرکت های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی ، تولید و احداث ساختمانها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره مندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد . "

این ماده قانونی نشان می دهد که ارگانهای دولتی بایستی به رفاه و خدماتدهی به این قشر از جامعه توجه و عنایت ویژه ای داشته باشند ؛ چنانکه در تصریح یک ماده دو قانون جامع حمایت از حقوق معلولان آمده است : " وزارتخانه ها ، سازمانها و موسسات و شرکت های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند جهت دسترسی و بهره مندی معلولان ، ساختمانها و اماکن عمومی ، ورزشی و تفریحی ، معابر و وسایل خدماتی موجود در آن چارچوب بودجه های مصوب سالانه خود مناسب سازی نمایند . "

درتصریح ۲ هم آمده است : که شهرداریها موظفند از صدور پروانه احداث و پایان کار برای آن تعداد از ساختمانها و اماکن عمومی و معابری که استانداردهای تخصصی مربوط به معلولان را رعایت نکرده باشند خودداری نمایند. این قوانین نشان می دهد که بایستی بسترهای مناسبی برای ارائه خدمات رفاه معلولان در استان فراهم گردد ولی علی رغم خدماتدهی قابل توجه بهزیستی استان به جامعه معلولان ، اما این خدماتدهی بدون همکاری سایر بخشها و سازمانها پاسخگوی نیاز این قشر نیازمند از جامعه نیست . " عبدالرضا میرزایی معاون توانبخشی سازمان بهزیستی هرمزگان نیز با انتقاد از عدم همراهی نهادها و سازمانها با بهزیستی در راستای خدمات رسانی به معلولان در استان می گوید : " خیابانها ، پیاده روها ، مدارس ، بانکها ، سازمانهای دولتی و... برای معلولان مناسب سازی نشده اند و بایستی سایر ارگانها در مناسب سازی اماکن دولتی و عمومی برای معلولان طبق قانون جامع حمایت از حقوق معلولان مشارکت داشته باشند . "

میرزایی با بیان اینکه ؛ خدمات توانبخشی مجموعه ای از خدمات پزشکی ، توانبخشی ، اجتماعی ، فرهنگی ، اقتصادی و... به معلولان در جهت توانمندسازی آنان است ؛ تأکید می کند ؛ بدون مدافعه دستگاههای مختلف این توانمندسازی به طور کامل محقق نمی شود . این مقام مسئول در زمینه کمبود فضاهای ورزشی و اجحاف به این قشر ، علی رغم توانمندیهای ورزشی جامعه معلولان استان هم می گوید ؛ سالن ورزشی ویژه معلولان و جانبازان مجموعه ورزشی هفت تیر که در سال گذشته افتتاح و در اختیار معلولان و جانبازان قرار گرفت ؛ هم اکنون

اجحاف در حق معلولان استان

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان " کادوپیچ " مانده است

علی زارعی

■ **شهرداریها موظفند از صدور پروانه احداث و پایان کار برای آن تعداد از ساختمانها و اماکن عمومی و معابری که استانداردهای تخصصی مربوط به معلولان را رعایت نکرده ، باشند خودداری نمایند. این قوانین نشان می دهد که بایستی بسترهای مناسب برای ارائه خدمات رفاه معلولان در استان فراهم گردد ولی علی رغم خدماتدهی قابل توجه بهزیستی استان به جامعه معلولان ، اما این خدماتدهی بدون همکاری سایر بخشها و سازمانها پاسخگوی نیاز این قشر نیازمند از جامعه نیست .**

در شرف واگذاری به بخش خصوصی است .

وی با بیان اینکه معلولان در این فضای ورزشی و اماکن عمومی ، گلبال برای نابینایان ، والیبال نشسته بانوان و... فعالیت داشتند ؛ تصریح کرد ؛ در صورت واگذاری این فضای ورزشی به بخش خصوصی ، این قشر از جامعه از حداقل امکانات ورزشی محروم می شوند .

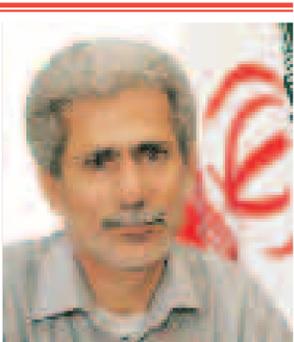
خدمات بهزیستی هرمزگان به معلولان

معاون توانبخشی سازمان بهزیستی در تشریح خدمات بهزیستی به معلولان استان ؛ با بیان اینکه در حال حاضر ۲۵ هزار نفر معلول از این سازمان خدمات غیر مستمر و ۴ هزار و ۵۲۱ نفر نیز خدمات مستمر دریافت می کنند ؛ خاطر نشان کرد ؛ در سال

گذشته به جمعیت تحت پوشش بیش از دو میلیارد تومان هزینه " معاش پرداخت شده است .

میرزایی گفت ؛ در سه مرکز شبانه روزی ، ۱۸۶ معلول ذهنی شدید و در چهار مرکز روزانه نیز به ۲۳۲ نفر از معلولان خدمات حرفه آموزی و سواد آموزی ارائه می گردد .

وی با اشاره به ارائه خدمات توانبخشی به ۲۸۴

میرزایی : سالن ورزشی ویژه

معلولان و جانبازان مجموعه ورزشی

هفت تیر که در سال گذشته افتتاح

و در اختیار معلولان و جانبازان قرار

گرفت ؛ هم اکنون در شرف واگذاری

به بخش خصوصی است

بیمار روانی مزمن در منزل و ۶۸ بیمار در مرکز توانبخشی علی بن ابیطالب (ع) ایسین تصریح کرد ؛ همچنین با اجرای طرح آزمایشی توانمند سازی سالمندان در سال گذشته ؛ بیش از ۲۸۳ نفر تحت پوشش این طرح قرار گرفتند .

وی شناسایی نه هزار معلول در روستاها و ارائه خدمات شش گانه آموزش در خانواده ، آموزش خارج از خانواده ، ارجاع ، توزیع ، تهیه لوازم کمک توانبخشی ، اشتغال و خدمات حمایتی درسال گذشته توسط " توانیاران اجتماعی " را در قالب طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه " CBR " را یکی دیگر از طرحهای حوزه توانبخشی بهزیستی استان عنوان کرد .

میرزایی با اشاره به فعالیت ۱۸ مرکز توانبخشی در

استان و توزیع ۴۵ هزار و ۳۹۰ قلم انواع لوازم کمک

توانبخشی و بهداشتی نظیر ویلچر ، سمک ، عصا ،

واکر و... با اعتبار ۱۸۰ میلیون تومان به ۴ هزار و

۱۱۰ نفر از معلولان ؛ ازارائه خدمات پزشکی ،

پرستاری و بهداشتی به ۲۲۰ معلول ضایعه نخاعی

و پرداخت حق پرستاری به ۹۰ نفر از معلولان ضایعه

نخاعی خبر داد .

وی در زمینه موفقیت های فرهنگی و ورزشی

معلولان استان نیز می گوید ؛ چهار نفر از معلولان

کم توان ذهنی در رشته های فوتبال و دو میدانی به

ارودی تیم ملی راه یافته اند و تیم بسکتبال معلولان

و جانبازان با ویلچر استان هم به لیگ برتر راه یافته

و بیش از ۳۰۰ نفر از معلولان در رشته های مختلف

ورزشی فعالیت دارند .

همچنین " گروه نمایشی " معلولان بندرعباس در

" جشنواره فرهنگی هنری معلولان خلیج فارس " به

جشنواره بین المللی راه یافت .

وی گفت ؛ ۲۰ نفر از معلولان در زمینه های مختلف نمایش درمانی ، موسیقی درمانی ، سفالگری... فعال هستند .

معلولان مورد غفلت هستند

واضح ومبرهن است که قانون ، حمایت های لازم را از معلولان نموده است ولی آنچه که در واقعیت وجود دارد ضعف در اجرا است. مناسب سازی ساختمانها از مجوزهای استخدانی دستگاههای دولتی و عمومی به افراد معلول واجد شرایط ، آموزش رایگان معلولان در واحدهای آموزشی تابعه وزارتخانه های آموزش پرورش ، علوم تحقیقات و فناوری ، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و دیگر دستگاههای دولتی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی ، معافیت معلولان از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمان ، آماده سازی زمین و عوارض نوسازی ، اختصاص حداقل دو ساعت از برنامه های صدا و سیما در هفته و در زمان مناسب به سازمان بهزیستی و آشنایی مردم با توانمندیهای معلولین ؛ بخشی از مواد قانونی است که در قانون جامعه حمایت از حقوق معلولان مصوب شده است که در صورت تحقق این مصوبات ، بطور یقین این قشر از جامعه نیز می تواند به توانمندی لازم برسد .

ماده دوم آیین نامه اجرایی ماده دو قانون جامع حمایت از حقوق معلولان ؛ " شهرداری های سراسر کشور را موظف کرده است که از صدور پروانه احداث و پایان کار برای ساختمان ها و اماکن عمومی و معابری که ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولین را رعایت نکرده باشند خودداری نمایند . "

همچنین در تبصر این ماده ؛ کلیه دستگاهها را موظف نمود که هنگام تنظیم بودجه سالانه خود اعتبارات مورد نیاز مناسب سازی را پیش بینی و به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دیگر مراجع ذیربط پیشنهاد نماید .

البته این قانون تعریفی که از مناسب سازی ارائه می کند این است ؛ " اصلاح محیط و تدارک وسایل حمل و نقل ؛ بطوریکه افراد معلول قادر باشند تا آزادانه و بدون خطر در محیط پیرامون خود اعم از اماکن عمومی ، معابر ، محیط شهری و بین شهری و ساختمانهای عمومی حرکت کنند و از تسهیلات محیطی ، اجتماعی ، فرهنگی و اقتصادی با حفظ استقلال فردی لازم بهره مند شوند . "

حال با این تفاسیر ، چه میزان از حقوق معلولان محقق شده است ؟ هنگامی که معلولان نتوانند از امکانات موجود در جامعه استفاده کنند و از حداقل ها بی بهره باشند ؛ چگونه می توان ادعا کرد که در توانمند سازی معلولان در استان موفق بوده ایم ؟ جامعه معلولان استان انتظار دارند که دستگاههای مختلف از جمله استانداری ، شهرداریها ، شورای شهر ، بانکها ، مراکز آموزش عالی ، نهادهای دولتی و عمومی حقوق قانونی خود را در قبال معلولان ادا نمایند و تصور نکنند که فقط بهزیستی به تنهایی مسئول جامعه معلولان است ؛ زیرا قانون حداقل ها بی بهره باشند ؛ چگونه می توان ادعا کرد که در توانمند سازی معلولان در استان موفق بوده ایم ؟ جامعه معلولان استان انتظار دارند ؛ نیاز است معلولان و جانبازان عنایت ویژه ای دارند ؛ نیاز است که مسئولان استان نیز در راستای سیاستهای دولت عدالت محور ، در جهت اجرای قانون جامع حمایت از حقوق معلولان اقدام نمایند .

آگهی مناقصه

سازمان استان هرمزگان

بنیاد شهید

وامور ایثارگران

۱۳۵۸

سازمان استان هرمزگان

بنیاد شهید